Lietas arhīva Nr. 1-0017-18/17
ECLI:LV:RIRT:2018:0202.1A33012017.1.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Siguldā, 2018.gada 2.februārī

Rīgas rajona tiesas tiesnese Maija Dreimane rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu, kas ierosināta, pēc /pers. A/ iesniegtās sūdzības par Ādažu novada domes Ādažu pašvaldības policijas priekšnieka O.Feldmaņa 2017.gada 25.maija lēmumu Nr.PP/1-23/17/8.

A p r a k s t o š ā d a ļ a

No administratīvā pārkāpuma lietas materiāliem konstatējams, ka 2017.gada 21.maijā Ādažu novada domes Ādažu pašvaldības policijas inspektors I.Salcevičs sastādījis administratīvā pārkāpuma protokolu-lēmumu Nr.240040833 (turpmāk - Protokols-lēmums) par to, ka 2017.gada 21.maijā plkst.10:35 transportlīdzeklis FIAT ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, bija novietots stāvēšanai Ādažu novada, Ādažos, Pirmā ielā 25 uz ietves vietā, kur tas ir aizliegts. Neievērojot Ceļu satiksmes noteikumu (turpmāk-CSN) 121.9.apakšpunktā noteiktās prasības, un transportlīdzekļa vadītājs ir izdarījis Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk-LAPK) 149.^{10}panta ceturtās daļas 5.punktā noteikto administratīvo pārkāpumu. Par minēto pārkāpumu uzlikts naudas sods 30 *euro* apmērā (lietas 2.lapa).

Nepiekrītot Protokolam-lēmumam, /pers. A/ (turpmāk- Sūdzības iesniedzēja) to apstrīdējusi, iesniedzot sūdzību Ādažu novada pašvaldības policijā (turpmāk- Iestāde), norādot, ka izkrāmējusi mantas un nesen esot ievākusies dzīvoklī (lietas 4.lapa).

Ar Ādažu pašvaldības policijas priekšnieka 2017.gada 25.maija lēmumu Nr.PP/1-23/17/8 (turpmāk- Iestādes lēmums), atstāts negrozīts Protokols-lēmums, bet sūdzības iesniedzējas sūdzība noraidīta, sekojošu argumentu dēļ (lietas 9.-12.lapa).

Iestāde konstatējusi, ka *Ādažu pašvaldības policijas priekšnieks Oskars Feldmanis, izskatot /pers. A/ sūdzību par Ādažu pašvaldības policijas inspektora Ingus Salcēviča 2017.gada 21.maija lēmumu Nr.240040833, ar* 2017.gada 25.maija lēmumu Nr.PP/1-23/17/8 (turpmāk – Iestādes lēmums) nolēmis *Ādažu pašvaldības policijas inspektora Ingus Salcēviča 2017.gada 21.maija lēmumu Nr.240040833 atstāt negrozītu, bet /pers. A/ sūdzību noraidīt*.

Lēmumā Iestāde atsaukusies uz LAPK 286.panta otro daļu, LAPK 244.pantu, 272.pantu un norādījusi sekojošu argumentāciju.

Administratīvo pārkāpumu inspektors Ingus Salcēvičs konstatējis vizuāli, bez transportlīdzekļa vadītāja klātbūtnes. Tika veikta vietas, kurā atradās vieglais automobilis FIAT 500 ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ fotografēšana.

Apskatot pārkāpuma vietā uzņemtās fotogrāfijas, redzams, ka transportlīdzeklis FIAT 500 ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ ir novietots uz ietves.

Ceļu satiksmes noteikumu 121.9 punkts nosaka, ka aizliegts apstāties un stāvēt uz ietvēm, gājēju ceļiem, gājēju un velosipēdu ceļiem, kopīgiem gājēju un velosipēdu ceļiem, velosipēdu ceļiem un velojoslām, izņemot šo noteikumu 117. punktā minētos gadījumus.

Saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumu 2.8.apakšpunktu, ceļa daļa, kas paredzēta transportlīdzekļu braukšanai, ir brauktuve. Savukārt atbilstoši minēto noteikumu 2.18 apakšpunktam, ietve ir ceļa daļa, kas paredzēta gājējiem. Ietve piekļaujas brauktuvei vai ir atdalīta no tās. Līdz ar to ietve var būt piekļauta/ atdalīta no brauktuves un paredzēta vienīgi gājējiem un to kustībai.

Stāvēšanas aizliegums uz ietvēm ir vērsts uz to, lai nodrošinātu gājējiem brīvu un netraucētu pārvietošanos. Tas, ka transportlīdzekļa vadītājiem ar to samazinās ērtības savu transportlīdzekļu novietošanai, nekāda ziņā nav pretrunā ar ceļu satiksmes tiesisko regulējumu.

Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departaments ir norādījis, ka administratīvais pārkāpums ir atzīstams par maznozīmīgu, ja, ņemot vērā konkrētās lietas apstākļus (tostarp izdarītā administratīvā pārkāpuma raksturu un citus lietā būtiskus apstākļus), administratīvā soda uzlikšana par izdarīto pārkāpumu nebūtu lietderīga, t.i., izdarītais pārkāpums ir tik nebūtisks, ka par to pārkāpējam nav nepieciešams uzlikt sodu, bet ir pietiekami izteikt mutvārdu aizrādījumu, kas ir preventīvs (audzinoša rakstura) līdzeklis, kas vērsts uz to, lai persona, kas izdarījusi administratīvo pārkāpumu, saprastu savas uzvedības prettiesiskumu un turpmāk to nepieļautu *(sk. Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2009.gada 12.februāra sprieduma lietā SKA-15/2009 14.punktu).*

Ceļu satiksmē izdarītais administratīvais pārkāpums var tikt atzīts par maznozīmīgu, ja pastāv LAPK 21.panta otrajā daļā noteiktie obligātie priekšnosacījumi. Tomēr, lai pārkāpumu atzītu par maznozīmīgu, papildus obligāto priekšnosacījumu konstatēšanai iestādei ir jāizvērtē LAPK 32.panta otrajā daļā minētie apstākļi: pārkāpuma raksturs, pārkāpēja personība, viņa vainas pakāpe, mantiskais stāvoklis, atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi, kā arī jāvērtē lietderības apsvērumi saskaņā LAPK 22.pantā noteikto administratīvā soda mērķi. No minētā secināms, ka LAPK 21.pants piešķir iestādei izvēli izvērtēt, vai LAPK 22.un 32.pantā noteiktā mērķa sasniegšanai ir nepieciešams saukt pārkāpēju pie administratīvās atbildības, vai arī mērķi ir iespējams sasniegt, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu.

Saskaņā ar LAPK 33.panta otro daļu atbildību par administratīvo pārkāpumu ceļu satiksmē mīkstina apstākļi, kas samazina konkrētā pārkāpuma iespējamo apdraudējumu satiksmes drošībai, - diennakts laiks, ceļa un laika apstākļi, satiksmes intensitāte vietā, kur izdarīts pārkāpums un citi tamlīdzīgi apstākļi, kā arī personiski vai ģimenes apstākļi.

Saskaņā ar LAPK 21.pantu, ja ziņas par administratīvo pārkāpumu ir pietiekamas, lai konstatētu, ka izdarītais pārkāpums ir maznozīmīgs, institūcija (amatpersona), kurai piekritīga lietas izskatīšana, ir tiesīga neuzsākt administratīvā pārkāpuma lietvedību vai izbeigt uzsākto lietvedību un atbrīvot personu no administratīvās atbildības, aprobežojoties ar mutvārdu aizrādījumu. Savukārt šī panta otrā daļa nosaka, ka ceļu satiksmē izdarīto administratīvo pārkāpumu, ja par to paredzētais naudas sods nepārsniedz četrdesmit *euro* un ja šis pārkāpums nav radījis draudus citiem ceļu satiksmes dalībniekiem vai viņu mantai, var atzīt par maznozīmīgu.

Vienlaicīgi jāpaskaidro, ka vārda "var" lietojums LAPK 21.pantā norāda uz to, ka ne visos gadījumos, kad paredzētais naudas sods nepārsniedz četrdesmit *euro* apmēru un kad pārkāpums nav radījis draudus citiem ceļu satiksmes dalībniekiem vai viņu mantai, pārkāpums būtu atzīstams par maznozīmīgu. Tādējādi šajā gadījumā amatpersonai ir dota rīcības brīvība, un amatpersona var atzīt pārkāpumu par maznozīmīgu un atbrīvot no atbildības.

Pārkāpuma atzīšanai par maznozīmīgumu, ir jākonstatē arī tādi apstākļi, kas atšķir konkrēto gadījumu no sankciju paredzošajā tiesību normā noteiktā pārkāpuma.

Šajā gadījumā likumdevējs ir izvērtējis šāda pārkāpuma raksturu un atzinis, ka šāda darbība pati par sevi ir administratīvi sodāma, nosakot konkrētu sodu, neatkarīgi no faktiskā apdraudējuma ceļu satiksmei vai sabiedrībai kopumā.

Izvērtējot administratīvās lietas materiālus to savstarpējā kopsakarā, lietā nav konstatējams tiesisks pamats administratīvā pārkāpuma lietas Nr.240040833 izbeigšanai.

LAPK 22.pantā norādīts, ka administratīva soda mērķis - administratīvo pārkāpumu izdarījušās personas audzināšana likuma ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus.

Saskaņā ar CSL 43.pantu – lai garantētu ceļu satiksmes drošību un aizsargātu cilvēku dzīvību, veselību un mantu, par ceļu satiksmes reglamentējošo normatīvo aktu pārkāpšanu persona saucama pie administratīvās atbildības.

Pēc iekšējās pārliecības, kas pamatota uz vispusīgi, pilnīgi un objektīvi izpētītiem visiem lietas apstākļiem to kopumā, novērtējot pierādījumus (administratīvā pārkāpuma protokolu - lēmumu Nr.240040833, pārkāpuma fiksēšanas brīdī uzņemtās fotogrāfijas, /pers. A/ sūdzību), atzīstams, ka administratīvā pārkāpuma protokols – lēmums Nr.240040833 par CSN 121.9.punkta pārkāpumu sastādīts atbilstoši Ceļu satiksmes likuma 43.[2] panta "Īpatnības administratīvo pārkāpumu lietās sakarā ar apstāšanās vai stāvēšanas noteikumu pārkāpšanu" nosacījumus, kā arī administratīvais sods piemērots atbilstoši LAPK 149.[10] panta ceturtās daļas 5.punktā noteiktajai sankcijai, tādējādi piemērotais naudas sods uzskatāms par samērīgu un adekvātu izdarītajam pārkāpumam, jo konkrēta naudas soda apmēru jau izvērtējis likumdevējs un to nav iespējams mīkstināt.

Nepiekrītot Iestādes lēmumam, sūdzības iesniedzēja to pārsūdzējusi Rīgas rajona tiesā, iesniegumu (sūdzību) par Iestādes lēmumu iesniedzot Iestādē 2017.gada 5.jūnijā, kas Rīgas rajona tiesā saņemta 2017.gada 7.jūnijā.

Sūdzībā norādīts, ka sūdzības iesniedzēja nesen kā ievākusies iegādātā dzīvoklī, ir oficiāla atļauja veikt remontus, ir uzsākusi ievākšanos dzīvoklī. Novietojusi savu auto, nevienam netraucējot, pie mājas, izkrāmējusies, ilgi neuzkavējās, pie auto bijis viņas telefona numurs. Lūdzu izskatīt radušos situāciju. Lūdzu sodu mīkstināt, jo pašreiz notiek ievākšanās process, tā ir tuvākā vieta pie dzīvokļa, lai uznestu smagas un lielas lietas. Lūdz izskatīt un atcelt viņas auto Fiat 500 ar valsts numuru /reģistrācijas numurs/, uzlikto sodu (lietas 1.lapa).

2017.gada 12.jūnijā ar Rīgas rajona tiesas tiesnese s lēmumu nolemts pieņemt sūdzības iesniedzējas iesniegto sūdzību un ierosināt tiesvedību administratīvā pārkāpuma lietā, un noteikt lietas izskatīšanu rakstveida procesā 2018.gada 2.februārī.

Lietas dalībniekiem paziņots par laiku, kad nolēmuma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā. Izskaidrotas tiesības iesniegt paskaidrojumus, pieteikt noraidījumu, lūgt izskatīt lietu tiesas sēdē, kā arī iesniegt citus ar lietas izskatīšanu saistītus pieteikums vai lūgumus līdz 2017.gada 10.jūlijam.

Līdz noteiktajam termiņam pieteikumi vai lūgumi tiesā netika saņemti. Noraidījums tiesnesim netika pieteikts.

M o t ī v u d a ļ a

Pārbaudījusi administratīvās lietas materiālus, izvērtējusi pārsūdzētā lēmuma pamatojumu, sūdzībā minētos argumentus, tiesa uzskata, ka sūdzība ir noraidāma un Iestādes lēmums atstājams negrozīts.

LAPK 289.[12] panta otrā daļa noteic, ka Rajona (pilsētas) tiesa, izskatot sūdzību vai protestu administratīvā pārkāpuma lietā, taisa vienu no šādiem spriedumiem:

1)atstāj lēmumu negrozītu, bet sūdzību vai protestu noraida;

2)atceļ lēmumu un izbeidz lietu;

3)atceļ lēmumu un taisa spriedumu, ar kuru konstatē personas vainu administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, un uzliek sodu;

4)groza soda mēru ietvaros, kas paredzēti normatīvajā aktā par atbildību par administratīvo pārkāpumu.

LAPK 289.[12] panta pirmajā daļā norādītos apstākļus, kas vienozīmīgi ir pamatu Iestādes lēmuma atcelšanai tiesa nekonstatē.

Izskatot sūdzību par Iestādes lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā, tiesa pārbauda pārsūdzētā lēmuma likumību un pamatotību. Līdz ar to tiesa vērtē, vai pārsūdzētais lēmums atbilst tiesību normām un ir pamatots ar pārbaudītiem un pierādītiem faktiskajiem apstākļiem, proti, vai sūdzības iesniedzējs ir pamatoti atzīts par vainīgu konkrētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un piemērots atbilstošs administratīvais sods.

LAPK 272. pantā noteikts, ka institūcijai (amatpersonai), izskatot administratīvā pārkāpuma lietu, jānoskaidro, vai ir izdarīts administratīvais pārkāpums, vai attiecīgā persona ir vainīga tā izdarīšanā, vai šo personu var saukt pie administratīvās atbildības, vai ir atbildību mīkstinoši un pastiprinoši apstākļi, vai ir nodarīts mantisks zaudējums, kā arī jānoskaidro citi apstākļi, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Atbilstoši LAPK 243.pantam iestādē pierādīšanas pienākums administratīvā pārkāpuma lietvedībā ir institūcijai (amatpersonai), kura sauc personu pie administratīvās atbildības, tādēļ tika izvērtēti materiāli, kas kalpo par pierādījumiem lietas izskatīšanā.

LAPK 243.panta pirmajā daļā noteikts, ka pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras LAPK paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Ceļu satiksmes noteikumu 121.9 punkts nosaka, ka aizliegts apstāties un stāvēt uz ietvēm, gājēju ceļiem, gājēju un velosipēdu ceļiem, kopīgiem gājēju un velosipēdu ceļiem, velosipēdu ceļiem un velojoslām, izņemot šo noteikumu 117. punktā minētos gadījumus.

LAPK 149.[10]panta "Apstāšanās un stāvēšanas noteikumu pārkāpšana" ceturtās daļas 5.punkts noteic, ka par stāvēšanu uz ietvēm, gājēju ceļiem [..], uzliek naudas sodu transportlīdzekļa vadītājam trīsdesmit *euro* apmērā.

Ņemot vērā minēto tiesību normu nepieciešams konstatēt:

1. Vai transportlīdzeklis bija novietots stāvēšanai;

2. Vai nav ievēroti apstāšanās un stāvēšanas noteikumi.

Saskaņā ar CSN 2.27.apakšpunktu, stāvēšana ir (..) transportlīdzekļa apturēšana, ja tā nav saistīta ar pasažieru iekāpšanu transportlīdzeklī vai izkāpšanu no tā, kravas iekraušanu transportlīdzeklī vai izkraušanu no tā, kā arī transportlīdzekļa apturēšana, uz laiku, kas pārsniedz piecas minūtes, ja tā ir saistīta ar pasažieru iekāpšanu transportlīdzeklī vai izkāpšanu no tā, kravas iekraušanu transportlīdzeklī vai izkraušanu no tā.

Izvērtējot administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, tiesa secina, ka administratīvā pārkāpuma lietā ir iegūti pietiekami pierādījumi, to apjoms un saturs atbilst normatīvo aktu prasībām, proti, lietas materiālos atrodas šādi pierādījumi:

-*2017.gada 21.maija Protokols-lēmums*, kurā fiksēts, ka 2017.gada 21.maijā plkst.10:35 transportlīdzeklis FIAT ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, bija novietots stāvēšanai Ādažu novada, Ādažos, Pirmā ielā 25 uz ietves vietā, kur tas ir aizliegts. Neievērojot Ceļu satiksmes noteikumu (turpmāk-CSN) 121.9.apakšpunktā noteiktās prasības, un transportlīdzekļa vadītājs ir izdarījis Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk-LAPK) 149.[10]panta ceturtās daļas 5.punktā noteikto administratīvo pārkāpumu. Par minēto pārkāpumu uzlikts naudas sods 30 *euro* apmērā (lietas 2.lapa).

-Fotoattēli, no kuriem nepārprotami redzams, ka transportlīdzeklis FIAT ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, novietots stāvēšanai Ādažu novada, Ādažos, Pirmā ielā 25 uz ietves vietā, kur tas ir aizliegts (lietas 17.-18.lapa);

-CSDD elektroniskā izdruka par transportlīdzekļa FIAT ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ īpašnieku (lietas 13.lapa);

- PIR izdruka par sūdzības iesniedzējas izdarītiem administratīviem pārkāpumiem, no kura redzams, ka sūdzības iesniedzēja gada laikā ir saukta pie administratīvās atbildības ceļu satiksmē trīs reizes (lietas15.-16.lapa).

Lietā nav strīda par to, ka Protokolā norādītajā laikā un vietā Sūdzības iesniedzēja transportlīdzeklis bija novietots stāvēšanai uz ietves, kas paredzēta vienīgi gājējiem Protokolā norādītajā laikā un vietā. Sūdzības iesniedzēja to ir atzinusi un tas apstiprinās ar lietā esošajiem iepriekš norādītajiem pierādījumiem.

Sūdzības iesniedzēja lūgusi mīkstināt viņai noteikto sodu, jo esot krāmējusi mantas.

Tiesa atzīst, ka sūdzības iesniedzējas arguments nav pamatots un neatbrīvo no administratīvās atbildības, jo lietā ir pierādīti Protokolā fiksētie apstākļi, ka transportlīdzeklis bija novietots stāvēšanai, bet nevis apstājies, lai izkrautu mantas.

Tiesa uzskata, ka nav pamata sūdzības iesniedzējai mīkstināt sodu un pilnībā pievienojas Iestādes lēmumā norādītajai motivācijai šajā sakarā, papildus norādot sekojošo.

No lietas materiāliem redzams, ka sūdzības iesniedzēja pie administratīvās atbildības ceļu satiksmē gada laikā ir saukta trīs reizes (lietas 13.lapa), kas saskaņā ar LAPK 34.panta pirmās daļas 2.punktu ir atbildību pastiprinošs apstāklis.

LAPK 32.pants noteic, ka sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem. Uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, viņa vainas pakāpi, mantisko stāvokli, atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

LAPK 149.[10]panta ceturtās daļas 5.punkta sankcijā paredzēts tikai viens soda veids un apmērs 30 *euro*. Līdz ar to tiesa atzīst, ka konkrētajā gadījumā likumdevējs, nosakot konkrētu soda apmēru, jau ir izvērtējis pārkāpuma samērīgumu un ir izdarījis lietderības apsvērumus, tādējādi lietderības apsvērumi šajā gadījumā vairs nav jāizdara.

LAPK 22.pants noteic, ka *administratīvais sods ir atbildības līdzeklis un tiek piemērots, lai personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus.*

Konkrētajā gadījumā tiesa atzīst, ka sūdzības iesniedzējai piemērotais naudas sods 30 *euro* apmērā ir atbilstošs LAPK noteiktajam.

Ņemot vērā augstākminēto, tiesa uzskata, ka Iestādes Lēmums atbilst LAPK noteikumiem, izdots ievērojot procesuālos un formālos priekšnoteikumus un materiālo tiesību normas, tādēļ tiesai nav pamata to atcelt, sods par pārkāpumu ir noteikts atbilstoši sankcijai, un tiesa nesaskata pamatu piemērotā soda grozīšanai.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka Iestādes Lēmums administratīvā pārkāpuma lietā ir pamatots un atstājams negrozīts, bet sūdzība noraidāma.

R e z o l u t ī v ā d a ļ a

Saskaņā ar LAPK 289.[12]., 289.[13]., 289.[17]., 289.[18]pantu, tiesa

n o s p r i e d a

Atstāt negrozītu Ādažu novada domes Ādažu pašvaldības policijas priekšnieka O.Feldmaņa 2017.gada 25.maija lēmumu Nr.PP/1-23/17/8, bet /pers. A/ sūdzību noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijā 10 darba dienu laikā no sprieduma pieejamības dienas Rīgas rajona tiesā Siguldā, 2018.gada 2.februāra, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas rajona tiesā Siguldā.

Tiesnese M.Dreimane